

Nagy Koppány Zsolt

Decemberi egymondatok

December 1.

Fiam november végi születésnapjának utóregzései, nagy lendülettel Forza Horizonozunk az Xboxon (így mondja: forzahorájzööőő, meg kell zabálni), majd elmegyek futni, de annyira unom és utálok, mint még soha, közben a Hasnyálmirigynaplót hallgatom (egyedül a teremben, a város összes termében, sőt talán az egész városban) Alföldi Róbert előadásában, aggaszt, hogy eltetszikelem a stílt,(„bazmeg”), remek.

December 2.

Napok óta fáj a fejem, de ha jobban meggondolom, hetek óta, és ez elég aggasztó, még a végén (heló, posztmodern önreflexió, irodalom életre vonatkoztatása!) ebből a naplóból dokumentálódik ki, hogy valami bajom van, első említése itt lévén történve, mindenesetre nem csoda: klímával fűtünk, mert állítólag olcsóbb, az pedig szárítja a szemet, ráadásul az utóbbi időben, mióta lányom háttérmegvilágító Kindle-jét megkaparintottam, rászoktam az éjszakai olvasásra: most épp a Tiberius és Caligulát olvasom a setétben Josef Tomantól, a Szerencsés flótást Kingsley Amistől és a Nagy árnyakról bizalmasant Tersánszkytól, miközben nappal – úgyszólván – papíralapon Andrew Sachs (alias Manuel a Fawlty Towersból) önéletrajzát I Know Nothing címmel – évekig vadásztam rá, végül egy angol könyvtár leselejtezése során szabadult fel egyetlen példány, elég szomorú a kölcsönzéstörténeti címkéje, mindösszesen öten vették ki, mielőtt én megvásároltam az Amazonon, így (világ szégyene!) szinte hibátlan példány –, egy kellemes, na jó, kellemetlen lektúrt (Mark Greaney: Célpont, ez A szürke ember folytatása, írok róla), meg Adam Kay ugyancsak szellemes orvostudománytörténeti könyvét kamaszoknak (Testünk régen és most – szintén írokrólaság miatt –, ez a könyv is folytatás, a Testünk kívül-belül című köteté)... egyáltalán nem csoda hát, hogy fáj a fejem, és akkor a világban zajló dolgokat nem is említettem; persze az is lehet, hogy egyszerűen és keresetlenül covidos vagyok, bár az eléggé kiment divatból, na de mit tegyen egy magamfajta boomer.

December 3.

Összeszámoltam, hány helyre és hány embernek és cégnek és közönségnek dolgozom (összesen tizenöt – és ez csak a munka, hol van még az írás!) (ja, plusz ott vannak a csak egyszeri, alkalmi melók), ami minden egyes esetben szinte teljes mentális átállást, vágányváltást igényel, más személyes és professzionális attitűdöt, a „megrendelő” igényeihez való csikorgó vagy olajozott alkalmazkodást, stílben, megjelenésben, témában és tudásban, brrr... és elborzadtam – de aztán hamar megnyugodtam, mert ahogy a dolgok állnak, nemsokára mind az összes megszűnik a faszba.

December 4.

Vasárnap van, pihenek (nem), és azon gondolkodom, milyen megejtő és kockázatos ez a naplóírás, hogy tudhat csodálkozni majd az olvasó, amiért kihagytam mondjuk a szerelem vagy a filozófiai művek olvasásának taglalását, milyen torznak és satnyának tűnhet a szemében az életem, de meg kell mondanom (még ha csak a vasárnap hatására is), hogy én elég jól megvagyok itt, életem keretei között, és abban a szellemi koordinátarendszerben, amiben mozgok, a könyvtáram is pompás, válogatott gyűjtemény, sok különlegességgel, minden példány legalább kétszer olvasva, amelyik nem, az megy a selejtbe, ez azért jutott fájdalmasan eszembe, mert feleségem ragaszkodott, hogy leszedjük, portalanítsuk és visszapakoljuk a többezer könyvemet, és ilyenkor mindig filozofikus hangulatba ringok bele, el is ment vele a vasárnap, plusz a porszívó kefék végével a könyvborítók visszahajló fülét egészen picit mindig meggyúri, ami szörnyűség, lássuk be, de persze szeretem, tessék, lett szerelem is a végére.

December 5.

Elkezdtem egy újabb munkát (sweet little sixteen) (-th), a szokásos szorongás, megfélelek-e, elég jó vagyok-e, meg az összes ilyen hülyeség, „mitulá báti hotta”, bár a gyerekek lassan kételkednek a Mikulás és az Angyal/Jézuska létezésében, egyre inkább arra gyanakodnak, hogy mi vagyunk azok, nyilván a feleségem az angyal, én meg – ízléses pocakkal keretezve – a Mikulás, hát, van benne némi igazság, különösen a paccok pocakban, de végül lement az ajizás anélkül, hogy rájöttek volna, mink vónánk azok biz’.

December 6.

Ma reggel elvittem a gyerekeket iskolába, aztán megpróbáltam tankolni; mire ez a szöveg megjelenik, erről sok mindent írnak-írtak, és (talán) a helyzet is megoldódik, de amit ma tapasztaltam, az még hajdanában Romániában sem volt, pedig ott néha még az étolajat is beleöntötték a traktor tankjába (hogy is írj Simó Márton A boldogabb ember című regényében? „Biodízelt! [...] Palacsintaszag húzódott hosszan a falun, amikor ezek megindultak...”), vagy egyik nap csak a páros, másik nap meg a páratlan végű rendszámmal ellátott autók közlekedhettek – ma megfigyelhettem, milyen villámgyorsan foszlik le a kultúra felebarátainkról, és lesznek képesek egy korty benzinért nagyjából szinte mindenre... goromba, rosszkedvű emberek gorombán, rosszkedvűen araszoltak, néha lökdösődtek kiszállván, felsejlett, nem is sejlett, felsajgott, mi lesz itt, ha begyűrűzik a háború, és felebarátainkkal együtt menekülni kényszerülünk... mi lesz, mi lesz, semmi jó nem lesz, mindent láttunk, megtanultunk, és nem felejtettünk el semmit, megisszuk a levét rendesen, és persze tankolni nem sikerült, semmilyen benzint nem kaptam, még százötven kilométernyi van az autóban, aztán meglátjuk, mi lesz.

December 7.

Olyan fülest kaptunk, akkora saller csattant, hogy leesett és messzire röpült az ársapka.

December 8.

Lányom többnyire szinkronizál, de ma forgatásra megy (család témájú kisfilmben szerepel), összekészíti a bőrdíjét, listát ír a tennivalókról, majd sorban kipipálja őket, nemsokára jön érte a Mercedes-kisbusz, viszik-hozzák, tisztelettel bánnak vele, és annyit fizetnek, amennyit én szinte egyik melómmal sem keresek, no de legalább kiszámlázhatom neki, az is valami, mikor nőtt így meg, titokzatos, csodálatos nő, a maga világában, a saját életét éli (noha nem mindig értem pontosan, mit akar ez a mondat jelenteni, vele kapcsolatban tökéletesen értem mégis!), az én nagylányom, elvégre már tizenkét éves.

December 9.

Ma írtam egy verset, kurvajó érzés, gyakrabban kéne kőőöteni, 26-án jelenik meg, ha lsten megsegít, belinkelem ide is.

December 10.

Fiam kosárlabda-mérkőzésén veszek részt, magam is meglepődöm, mennyire ügyes, ő dobja a legtöbbet mindkét meccsen, ezt párás szemmel veszem tudomásul, hiszen én elég kétbalkezes vagyok labdajátékokban, mindig csak megaláztatás ért, igaz, ez őt sem kerüli el, hiszen ott van a szokásos hülyeszülő-drukker, végig vonyítva ordít utasításokat a pálya széléről a saját kölykének, aki nyilván rá se bagózik, de ez nem akadályozza meg apukát, hogy a másfél méteres objektívvel felszerelt fényképezőgépet lóbálva időről időre – az edző és a bírók megrökönyödésére – berohanjon a pályára üvöltve magyarázni a fiának, mit hogy kell csinálni, meg is mutatná, de a pocakja akadályozza, no és ez az apuka kinézi a fiamat, látja, hogy ő a legjobb, és végig hangosan üvölti, hogy a kicsit fogjad, a kicsit fogjad, ő a legveszélyesebb! – aggódva nézem a fiamat, vajon szerez-e lelki sérüléseket ettől a kicsizéstől, de elegánsan és nagyvonalúan mosolyog, hátha neki könnyebb lesz az élet, gondolom, aztán megszerzi a labdát, és dob egy újabb kosarat, elégedetten várom, hogy apukartárs agyvérzést kapjon dühében.

December 11.

Az jut eszembe, miként lehetne egyáltalán/bárha emlékeiben felidézni Cioran aforizmatömorségű, telitalálatoktól hemzsegő naplómondatait, de mivel nem jutok semmire, elszórakozom kicsit azon, hogy itt, a kies Pannóniában a művelt nép Szioránként, sőt Szjoránként ejti a mester nevét, én viszont még románosan csak Csoránnak mondom, ez kapcsolatban áll a csorba levesmegnevezéssel (persze, nem), na tessék, mi lett ebből a magasröptből is, pedig elég jól indult.

December 12.

Viola Szandra meghívására, Pindroch Csaba közreműködésével, Vöröskéry Dóra kitűnő társaságában felléptem Szentesen, egy remekül sikerült irodalmi esten, alighanem az utolsón ebben az évben, pedig nagyon szeretek fellépni, különösen ha nevet és tapsol a közönség; nincs mit szépíteni és álszerénykedni sem, mind jók voltunk, és még az út is könnyedén telt, jóllehet tojáson lépkedve vezettem, hogy ne fogyjon olyan gyorsan az üzemanyaglél: az eladott könyvekből persze kijött a cucc, a honor már csak ráadás, kis kortársíró magyar öröm, itt is köszönöm a poszibilitét.

December 13.

Visszatértem a Lurdyban található edzőteremben, hajdani kínzásaim helyszínnyére, merséjére és pályára, és hát nem gondoltam, hogy ennyire hiányzott, tessék, tiszta

Stockholm-szindróma ez kínzókamrával, súlyzócsörgéssel, mindenesetre egyből annyit tudtam futni, mint régen, igaz, nem is reggeliztem előtte, szinte elröpültem, csak úgy szaladt utánam a pocak, de utol bizony nem ért, rég voltam ennyire energikus, mondjuk a végén majdnem elaludtam a szaunában, rusnya halál lett volna megfőni a város közepén (jó na, peremén) december idusa előtt két nappal, kemény mínuszokban.

December 14.

Súlyos lelki gondok, viták, tettek, vonalak meghúzása és territóriumok kijelölése, döntések, melyeknek viselni kell és fogom a következményét akár egy életen át, és mégis, és mégis... mindenesetre ahogy vénülök, egyre több a kérdőjel, és mind kevesebb a felkiáltó.

December 15.

Írtam egy novellát egy öngyilkos merénylőről, akinek az a feladata, hogy egy gyér világtűzű, néptelen, kurvára lehangoló plázában robbantsa fel magát (meg is nevezhetném, melyikről mintáztam, de nyilván beperelnének, mert égőkre nem, de ügyvédre bezzeg fussa!), szerintem elég patent lett, csak még túl közeli, hagyom pihenni, aztán nekimegyek a stíluszszikével szerkesztőileg, s széjjelvágom, mint a pinty.

December 16.

Ma előadást tartok, online, nem szeretem az ilyet, mármint az online-t, úgyhogy inkább közepes habzású műhelymunka lesz belőle, ráadásul péntek délután, ki a fene figyelne amúgy, nyilván én sem, közben fiam szeme miatt aggódom, elesett edzésen és megütötte, egy hajszálon múlt, most minden színben pompázik egyszerre és sorban, mindig mondtam magamnak vizsgalásképpen én, a labdajátékokban kivételesen ügyetlen, hogy minden labdajáték veszélyes sport, kivéve tán a pingpong, de labdajáték az egyáltalán?, csak épp semmi gond ne legyen, Istenem.

December 17.

Ma elkezdtem nézni a Your Honor a csodálatos Bryan Cranston (Breaking Bad) alakításában, ne kérdezze senki, honnan van, mert egy hete még ott sem volt, csak olyan amerikai stream-oldalakon volt elérhető, amelyek itt Magyarországon el sem indulnak, persze, én se ma szálltam le a falvédőről, úgyhogy VPN-nel átlőttem az IP-címemet Amerikába, és már működött is volna a dolog, de végül berezeltem,

hogy a bankkártyám lebuktat, mert ezeknél még a trial-hét alatt is adatot kell szolgáltatni bankkártyailag, lényeg, hogy megvan, és én nézem, benyomások még nem ülepedtenek, de amint, én nyomban... share-elem.

December 18.

Vasárnap van, ilyenkor megyek be az irodába hajnalban, egyrészt megcsinálni mindazt a melót, ami hétvégére jut, de otthon (hál' Istennek) nem tudok és nem is akarok vele foglalkozni, másrészt bepótolni mindazt, ami a könnyelmű szombat alatt felgyülemlett: már külön rituáléja van az egésznek: a hideg hajnalban kilopódzás, hogy ne ébresszek fel senkit, száguldás a még sötét, lassan ébredező városban, kihalt utcák, sehol senki, utálok az embereket, ez tehát jó; a mekis kaja, de hát valamit reggelizni kell, szóval az nem jó, de a rituáléhoz tartozik, tehát mégiscsak jó; cuccok felegyensúlyozása az ircsibe, aztán a puha és sötét csöndben lámpakatt, gépfelnyíl, erős kávé, és kezdődhet az írás – nincs ehhez fogható öröm, vagy csak kevés, az életben; késő délután értem haza, iszonyú fáradtan, megölt ez a nap is, ettem valamit, és bár gyűlölök nem alvásidőben lefeküdni, ledőltem picit – nem aludtam el, csak valami szenderegésféle volt ez, félálom, miközben hallottam a nappaliban a családod, estebédetek, semmiségekről beszélgettek, nyugalom és jó hangulat honolt, nem is jó, csak olyan élhető, és akkor meghökkentően nagy béke pilinkélt rám, kiengedett csomó görcsöm, és egyszerre csak tudtam, hogy így szeretnék majd meghalni is, ha lehet, ebben a békés hangulatban, miközben kinn beszélgetnek, aztán továbbbszöttem a gondolatot: a virrasztáson a Dance of the Clouds szóljon az Origentől de csak egyetlenegyszer, és legyen közben fényképekből álló vetítés életem boldog pillanataiból, aztán elengedem mindenki tartozását, felejtse el arcom romló (hamvas, elhamvadt) földi mását (kicsit giccses lesz, persze, de akkor már nem fogom szégyellni) – és ne feledjük, nyertek az argentinok, Messi isten lett, hát igen, a kicsit fogjad, a kicsit fogjad, ő a legveszélyesebb!

December 19.

Csomagolás haza – itthonról haza: az ünnepeket évek óta Erdélyben töltjük, a családdal, hosszú az út, sokáig leszünk távol, lásátémikántaré, sok a cucc, az angyal is odajön, még több, visszük a sok mindent, de legfőképpen magunkat, túl gyakran megalázott és megszorított enmagunkat egy kicsit megpihenni a pihepuha, meleg, óvó és feltöltő szülői, nagyszülői fészekbe.

December 20.

A román–magyar... nem, nem... magyar–oláh... á, ez sem... magyar–székely, igen!, valami ilyesmi, szóval a magyar–székely határon kilométeres, kígyózó sorok, és én oláh vendégmunkásnak érzem, ó, Ádám magam ismét, köszi, boldog Ausztria, hogy megfúrtad a Schengent, hát tudod, mit?, te csak házasodj, bazmeg!

December 21.

Itthon minden másként és máshol van, de nem csak a helyek, hanem a rutinok és kézbenlevőségek is másfelé esnek: hol töltssem a telefont, mikor csináljam meg a napi melót, satöbbi – ha ehhez hozzáveszem, hogy egyre jobban megvisel vezetni (micsoda hülye szó!) a távot, máris megkapom eredményül, micsoda rigolyás vénember lettem – és itthon ez is jobban meglátszik, szeretteim szeme tükrében.

December 22.

Nincs hó, és ez itthon még inkább feltűnik, mint otthon: az erdélyi ember karácsony táján hó nélkül – szárnyaszegett hóangyaltalanság.

December 23.

Bár hónapok óta nem ittam semmit, az elmúlt két napban, vendégségben mindent felhörpöltem, amit tölöttek, rossz szokásom amúgy, hogy szégyellek nemet mondani, de igencsak kellemes élmény volt, soha nem szerettem a rablóból lett pandúrokat, sem a leszokott dohányosokat, akik ájuldoznak, ha cigarettázik valaki a négyszáz méteres környezetükben, sem a kiugrott alkeszeket, akik elájulnak, ha ránéznek egy pohár (finom!) borra, szóval bár nem iszom, nem cigizek, tőlem nyugodtan csinálhatja mindenki, s egy slukk vagy egy pohár is elcsúszik, ott egye meg a fene, különben mi marad.

December 24.

Mennyből az Angyal.

December 25.

Karácsony másnapján a város meghal egy kicsit, ahogy Zorán dűnnyögte volt.

December 26.

Hát íme, itt a vers, amelyiket még 9-én írtam Pesten. (<https://helyorseg.ma/rovat/vers/nagy-koppany-zsolt-ha-lo-nincs>)

December 27.

Délelőtt találkozom Bálint Tamással és Kudelász Nóbellal, szigorú kávék mellett megvitatjuk az irodalmi élet dolgait, aztán anyu isteni ebédje, később apuval hatvanhatozunk, de sajnos sógoromat is, engem is ugyanvalózt legyőz mesés rutinjával, számos alkalommal, közben többször gyönyörködve újraolvasom a versem (persze, itt-ott már javítanám...), hiába, hiú költő lett belőlem, mindenesetre hív még a próza is, Csehov novelláit olvasom Morcsányi Géza válogatásában és fordításában (A szerelemről és már történetek), mindig megnyugtat ez a tökéletes prózanyelv, még ha a történetek rendre fel is dúlnak.

December 28.

Így az év vége felé végignézek magamon: hiába a futás, biza – különösen a finom itthoni konyha folytán – ott a pocak, a toka, a kopaszodás; nincs más választásom, mint erős akarattal és nagy, gondos odafigyeléssel megszeretnem őket, mert azt tapasztaltam eddig, hogy minden, amit megszerettem: odalett.

December 29.

Apuval gyalogtúrázunk egyet a hegyekbe, ej, de szép itt nálatok, Erdélyben, persze, nem, amikor indulunk, még fagyott a föld, de lassan felenged, és végül sárban taposva érkezünk, mégis megtisztító; visszanezünk a szmogban fuldokló városra, megbeszéljük a dolgokat, megcsodáljuk a terepfutók állhatatosságát, pálinkát iszunk, majd bort, kell az erő, szép, rendes, nagy területet bejáró erdőlés, de a hó, az nagyon hiányzik.

December 30.

Néha játszunk online az Eurojackpoton, ott olyan aberrált nyeremények vannak, miszerint 8,4 milliárd forint (!), és mindig arra jutok, hogy igazán zavarba jönnék ennyi pénztől, ha megnyernénk, és bár nem vagyok egy mafla Esti Kornél, azért nemigen tudnék mit kezdeni vele, de aztán félóra múlva elhelyezgetem fejben mindenhova ügyesen, jó volna úgy elrúgni ezt az évet, hogy elvisszük a nyolcmilliárdot, ígérem, szólok, ha megtörtént, ja, nem, de csak azért nem, mert mire kiderül, már épp nem én írom ezt a naplót.

December 31.

Kicsikét jobb és boldogb újévet kívánok: és köszönöm az olvasást.